

RESURSNI CENTAR ZA OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE
“I JUN” PODGORICA

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

PRIMJENA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE U
ŠKOLAMA

RESURSNİ CENTAR ZA OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE "1 JUN"

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA SVRHA

FAKTORI KOJI UTIČU NA SLABIJU ŠKOLSKI USPJEH ĐECI SA SMETNJAMA U RAZVOJU:

- PRIMJENA NEODGOVARAJUĆIH NASTAVNIH METODA
- NEUVAŽAVANJE MOGUĆNOSTI I SPECIFIČNOSTI RAZVOJA ĐECI SA SMETNJAMA U RAZVOJU
- BRZ TEMPO OBRADU GRADIVA
- NEDOSTATAK ODGOVARAJUĆIH NASTAVNIH SREDSTAVA
- TRADICIONALNI PRISTUP PODUČAVANJU

UTICAJ OVIH FAKTORA MOŽE SE ZNAČAJNO UMANJITI KORIŠĆENJEM

ADEKVATNE **ASISTIVNE TEHNOLOGIJE**

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA DEFINICIJA

SVAKI PROIZVOD, DIO OPREME ILI SISTEM, BEZ OBZIRA DA LI SE UPOTREBLJAVA U IZVORNOM OBLIKU, MODIFIKOVAN ILI PRILAGOĐEN, KOJI SE KORISTI DA BI SE POVEĆALE, ODRŽALE ILI POBOLJŠALE FUNKCIONALNE MOGUĆNOSTI OSOBA SA INVALIDITETOM

ZBIRNI NAZIV KOJI UKLJUČUJE ASISTIVNA, ADAPTIVNA I REHABILITACIONA SREDSTVA ZA OSOBE SA INVALIDITETOM. TAKOĐE UKLJUČUJE PROCES IZBORA, PRONALAŽENJA I KORIŠĆENJA TIH SREDSTAVA

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA UTICAJ

OBUHVATA:

- INSTRUMENTE,
- APARATE,
- SREDSTVA I
- UREĐAJE.

POZITIVAN UTICAJ SE OGLEDA KROZ DOPRINOS:

- UČENJU,
- SAMOSTALNOSTI,
- SAMOPOUZDANJU I
- KVALITETU ŽIVOTA đecE SA SMETNJAMA U RAZVOJU.

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA KLASIFIKACIJA

- **AT** ZA OSOBE SA TJELESNIM SMETNJAMA (MOTORIČKIM TEŠKOĆAMA),
- **AT** ZA OSOBE SA OŠTEĆENJEM VIDA (SLIJEPE I SLABOVIDE OSOBE),
- **AT** ZA OSOBE SA OŠTEĆENJEM SLUHA (GLASA, GOVORA I JEZIKA),
- **AT** ZA OSOBE SA TEŠKOĆAMA U KOMUNIKACIJI I
- **AT** ZA OSOBE SA TEŠKOĆAMA U UČENJU.

**RC “I JUN” GOVORI O POTREBAMA I NAČINIMA
POTPOMOGNUTE KOMUNIKACIJE ĐECE SA INTELEKTUALNIM
SMETNJAMA I AUTIZMOM**

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA POTEŠKOĆE

-

Uzimaju sve izrečeno doslovno
(ne uočavaju humor, ironiju i
sarkazam).

Imaju problema kod uočavanja
suptilnih znakova i čitanja
govora tijela, u govoru i jeziku.
Izbjegavaju kontakt očima.
Često kasno progovore.

Znaci poteškoća komunikacije

Teško izražavaju potrebe i želje,
ne razumiju jednostavne
smjernice, izjave, ili pitanja,
koriste jezik nepravilno
(gramatičke greške, pogrešne
riječi).

Koriste izraze lica koji ne
odražavaju stvari koje govore,
malo gestikuliraju. Govore u
trećem licu, neobičnim tonom
glasa, čudnim ritmom i
naglaskom, ponavljaju iste riječi
i fraze, odgovaraju na pitanja
ponavljajući ih.

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA POTEŠKOĆE

Ne učestvuju u grupnim igrama; ne imitiraju druge; ili ne koriste igračke na kreativne načine.

Ne dijele interese ili postignuća sa drugima (crteže, igračke).

Znaci socijalnih poteškoća

Ne znaju kako da se povežu sa ostalima, igraju, sklapaju prijateljstva.

Negoduju prilikom dodira, ne žele da ih roditelji drže u naručju. Imaju problema sa razumijevanjem svojih i tuđih ošućanja.

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA POTEŠKOĆE

Ponavljanje istih radnji ili pokreta, stresanje šaka, kao što je pljeskanje, ljuljanje ili okretanje (umirujuće ili samostimulišuće ponašanje).

Slijede strogu rutinu (na primjer insistiraju na određenom putu do škole), imaju poteškoća kod promjena rasporeda ili okoline

Znaci nefleksibilnosti

Pretjerano zanimanje za usku temu interesa, često povezanu sa simbolima (memorisanje i izgovaranja činjenica),

Neuobičajena privrženost igračkama ili predmetima, poravnavanje stvari/igračaka ili slaganje u nekom redu, fokusiranje na specifičan dio predmeta, fasciniranost predmetima koji su zaobljeni

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

- AUGMENTATIVNA I
- ALTERNATIVNA KOMUNIKACIJA

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

AUGMENTATIVNA SREDSTVA

SREDSTVA ZA POBOLJŠANJE SPOSOBNOSTI KOMUNICIRANJA:

- SLIKE,
- SIMBOLI,
- SLOVA,
- ŠTAMPANE RIJEČI ISPISANE NA:

PAPIRU, TABLI, RAČUNARU ILI UZ KORIŠĆENJE POSEBNIH UREĐAJA ILI SREDSTAVA

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

PECS - PICTURE EXCHANGE COMMUNICATION SYSTEM SISTEM KOMUNIKACIJE PUTEM SLIKE

đeca s gubitkom sluha koriste se znakovnim jezikom.
đeca bez vida služe se Brajevim pismom.

đeca s autizmom služe se komunikacijskim sličicama.

PECS NIJE VRSTA TRETMANA, VEĆ PROGRAM ZA RAZVOJ INTERAKCIJE I KOMUNIKACIJE.

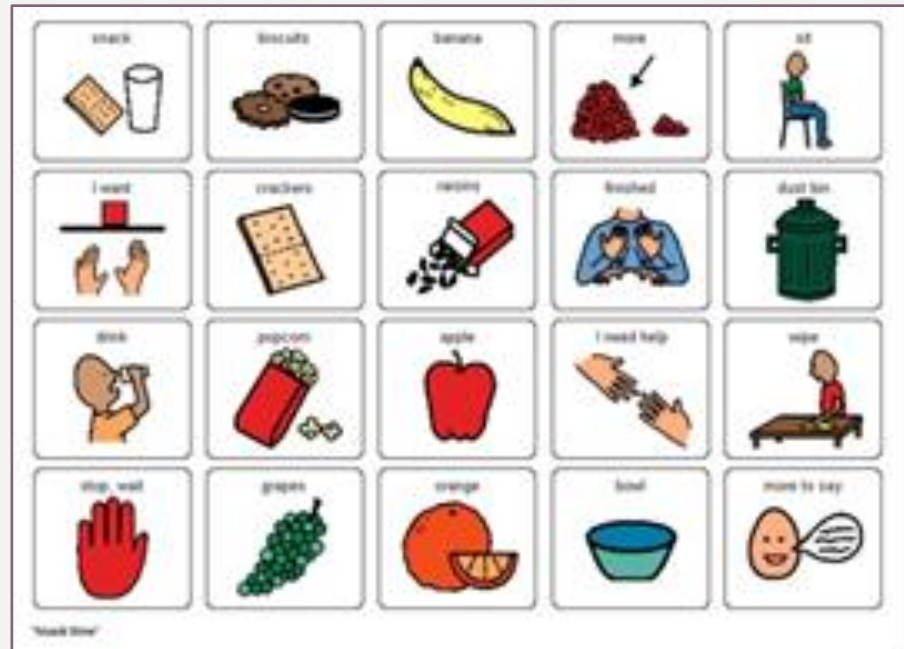
ASISTIVNA TEHNOLOGIJA - PECS

- CRTEŽI – CRNO-BIJELI ILI U BOJI I
- SIMBOLI – JEDNOSTAVNI I INTUITIVNI.

 circle	 triangle	 square	 rectangle	 change clothes	 fork	 spoon	 plate	 cup	 bowl	 pencil
 percussive tap	 ruler	 pray	 sleep	 good morning	 good night	 straw	 sit down	 quiet	 wipe mouth	 sneeze
 yes	 no	 itchy	 cough	 shirt	 shorts	 trousers	 belt	 medicine	 koosh ball	 play
 computer	 penguin	 bears	 dog	 sunny	 raining	 windy	 cold	 hot	 noodles	 cake
 biscuit	 chips	 drink	 juice	 rice	 fries	 chocolate	 apple	 fish burger	 eyes	 ears
 I see	 I hear	 pink	 grey	 white	 brown	 black	 purple	 blue	 red	 yellow
 green	 orange	 ice cream	 eat	 skytrain	 wash hands	 wash	 shower	 swimming	 aeroplane	 shopping
 church	 shopping centre	 home	 school	 toilet	 airport	 playground	 car	 bus	 train	 bicycle

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA ZA AUGMENTATIVNU KOMUNIKACIJU

- KOMUNIKACIJSKE TABLE
- KOMUNIKACIJSKE KNJIGE
- KALENDARI
AKTIVNOSTI –
NEDELJNI PLANERI
- TABLA ZA
FOKUSIRANJE
POGLEDA

KOMUNIKACIJSKE TABLE

- table sa postavljenim simbolima ili slikama koje olakšavaju ili omogućavaju komunikaciju
- kreiraju se prema pojedinačnim potrebama
- više tabli se može organizovati u komunikacijsku knjigu/fasciklu

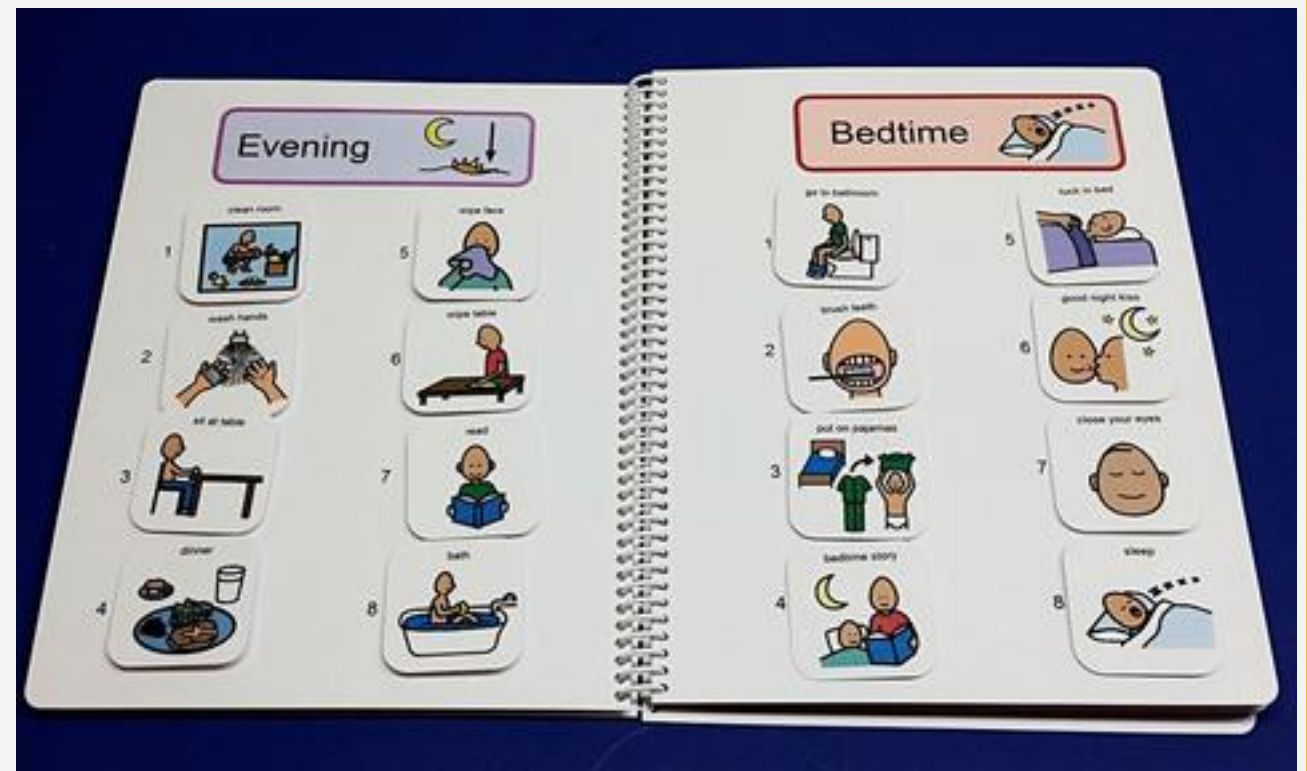
ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

KOMUNIKACIJSKA TABLA

Primjer - koraci, pranje ruku

KOMUNIKACIJSKA KNJIGA

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

KALENDARI AKTIVNOSTI ILI NEDJELJNI PLANERI

- table, najčešće metalne, podijeljene na sedam djelova koji simbolizuju sedam dana u nedjelji
- svaki dan je predstavljen drugom bojom
- umjesto napisanih (tekstualnih) informacija, koriste se sličice ili simboli koji označavaju neku pojedinačnu aktivnost

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA

TABLE ZA FOKUSIRANJE POGLEDA

Komunikacija se obavlja tako što osoba gleda određene slike, ispisane riječi ili simbole, a slušalac prati pogled i provjerava napravljene izbore.

ASISTIVNA TEHNOLOGIJA – PLAN RC

„1. JUN“

SARADNJA SA OSNOVNIM ŠKOLAMA U DIJELU IZDRADE SREDSTAVA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE:

- KOMUNIKACIJSKE TABLE
- KOMINIKACIJSKE KNJIGE
- KALENDARI AKTIVNOSTI – NEDELJNI PLANERI
- TABLA ZA FOKUSIRANJE POGLEDA

KONTAKT OSOBE ZA SARADNJU SA OSNOVNIM ŠKOLAMA :

- KONTAKT I DAVANJE INFORMACIJA
- NARUČIVANJE AT SREDSTAVA
- IZRADA AT SREDSTAVA
- OBUKA ZA KORIŠĆENJE AT SREDSTAVA U RADU